

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۱ از ۵	صور تجلسه دهمین جلسه کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی			
	☐ مشارک	☐ فوق العاده	☒ عادی	
محل جلسه: سالن کنفرانس طبقه سوم ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰		دبیر جلسه: آقای سرحدی تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۴/۰۷		رئیس جلسه: مهندس کاووسی شماره جلسه: ۱۰

دستور کار جلسه:

بررسی تأثیر متغیرهای اقتصادی و اجتماعی (فقر، مهاجرت، شکاف نسلی و ...) بر یکدیگر و چگونگی تقویت جامعه در استان خراسان رضوی

❖ اهم موارد مطرح شده:

شکاف نسلی بزرگترین آسیب اجتماعی پیش روست و نسل آینده نیازمند روایت قابل قبولی از چرایی زیستن است. دهمین جلسه کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه‌های راهبردی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، با دستور کار «بررسی تأثیر متغیرهای اقتصادی و اجتماعی (فقر، مهاجرت، شکاف نسلی و ...) بر یکدیگر و چگونگی تقویت جامعه در استان خراسان رضوی» برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی مشهد، «کیهان کاووسی»، رئیس این کمیسیون اظهار داشت: در جلسه گذشته کمیسیون در خصوص تعدادی کلان پروژه از جمله ایجاد زون منطقه آزاد مجاور، تاسیس هاب اقتصاد دیجیتال شرق کشور، ایجاد گروه مالی و اقتصادی، توسعه زنجیره ارزش گیاهان دارویی، ساماندهی صنایع کوچک SME استان در امتداد زنجیره ارزش جهانی و... و اثرات آن‌ها بر متغیرهای اقتصادی استان بحث و تبادل نظر شد.

وی نیز با یادآوری اینکه در سال گذشته، سومین هدف کلان کمیسیون، تقویت جامعه با نگاه به افزایش مشارکت عمومی، افزایش اشتغال و کاهش فقر، اصلاح هرم جمعیتی، اصلاح نهادهای آموزشی و فرهنگی، ارتقای مسئولیت اجتماعی بنگاه‌ها و... بود که در همین راستا در سال پیش رو تلاش خواهد شد تا موضوعات اجتماعی موثر بر رشد اقتصادی را بررسی نمایم. وی ادامه داد: در جلسه امروز باب موضوع فقر و حاشیه نشینی و اثرات آن بر جامعه باز خواهیم کرد و در ادامه جلسات آینده به چگونگی مهار آن خواهیم پرداخت.

کاووسی با اشاره به چند شاخص اقتصادی و اجتماعی، از جمله "شاخص فلاکت" کشور بیان کرد: شاخص فلاکت یکی از مهمترین شاخصهای اقتصادی و اجتماعی ایران است که از مجموع نرخ بیکاری و تورم سالانه تشکیل شده است. آمارهای شاخص فلاکت در کشور نشان می‌دهد ایران با شاخص فلاکت ۹۲.۱ در رتبه هشتم کشورهای دارای شاخص فلاکت در سال ۲۰۲۰ قرار دارد.

آمارهای شاخص فلاکت در کشور نشان می‌دهد این شاخص در سال ۱۳۹۵ سطحی معادل ۱۹.۳ داشته که در سال ۱۴۰۲ این سطح به ۴۸.۸ افزایش پیدا کرده است. به عبارتی شاخص فلاکت در سال گذشته شاهد افزایش ۲۹.۵ واحدی بوده است.

وی با اشاره به شاخص رفاه و کامیابی لگاتوم نیز تصریح کرد: در این شاخص به غیر از شرایط زندگی، آموزش و سلامت، در سایر نماگرهای اقتصادی و اجتماعی مانند آزادی‌های فردی، امنیت و ایمنی، اینترنت و... وضعیت نامناسبی داریم. به عبارتی از میان ابعاد سه‌گانه کامیابی، ایران در بعد افراد توانمند وضعیت نسبتاً مناسبی دارد اما در دو بعد اقتصادهای باز و فراگیری وضعیت خوبی ندارد.

کاووسی با اشاره به ضریب جینی که یکی از شاخص‌های مهم اقتصادی برای سنجش نابرابری درآمدی است، بیان کرد: رقم ضریب جینی در سال ۱۴۰۰ برابر با ۰.۳۹۳۸ بوده و پس از تجربه کاهش ۰.۲ واحد درصدی به ۰.۳۹۱۸ در سال ۱۴۰۱ رسیده است. کاهش این شاخص نابرابری در سال گذشته را می‌توان متأثر از اعطای یارانه‌هایی که پس از حذف ارز ترجیحی به گروه‌های کم‌درآمد جامعه پرداخت گردید، دانست.

ضمن آنکه کاهش ضریب جینی صرفاً به معنای کاهش اختلاف طبقاتی است، بنابراین اگر کل جامعه با هم فقیرتر شوند، اختلاف طبقاتی و ضریب جینی آن‌ها کم می‌شود بدون آنکه وضعیت فقر بهبود یافته باشد.

رئیس کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه‌های راهبردی اتاق بازرگانی خراسان رضوی درخصوص شاخص‌های کلیدی مهاجرت نیز اظهار کرد: کشور در زمینه شاخص فرار مغزها در سال ۲۰۲۰ رتبه ۱۰۶، شاخص دانشجویرستی رتبه ۱۷ و دانشجویپذیری رتبه ۱۳ در میان ۲۴۱ کشور جهان را به خود اختصاص داده است؛ بنابراین آنچه باید بدان پرداخته شود، کیفیت مهاجرت‌ها است. اگرچه کشور در شاخص

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۲ از ۵	صور تجلسه دهمین جلسه کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی			 انجمن عالی معین و معین زمان معین
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی	
	محل جلسه: سالن کنفرانس طبقه سوم ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰	دبیر جلسه: آقای سرحدی	رئیس جلسه: مهندس کاووسی تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۴/۰۷	شماره جلسه: ۱۰

دانشجوفرستی و پذیری رتبه تقریباً برابری دارد؛ اما سطح کیفی دانشجویهایی که وارد کشور می‌شود بسیار کمتر از دانشجویهای خارج شده از کشور است.

وی ادامه داد که بررسی همه متغیرهای اجتماعی تاثیر گذار براقصاد بیانگر آنست که گذر از شرایط فعلی و دستیابی به جهش اقتصادی منوط به توجه عمیق به این متغیرهاست که بایستی در جلسات آتی ضمن واکاوی آنها نسبت به ارائه راهکارهای مناسب اهتمام ورزید. وی با اشاره به محدودیت دسترسی به شاخص‌ها و داده‌ها بر ایجاد ساختاری با عنوان اندیشکده خردورزی در استان خراسان رضوی تاکید کرد و گفت: پیشنهاد مینمائیم اندیشکده خردورزی در استان شکل گیرد. اساس این اندیشکده تصمیم سازی برای متولیان و کمک به حل مسایل با کمترین آسیب‌های احتمالی است.

کاووسی با اشاره به برنامه ریزی در اجرای اهداف کمیسیون بیان کرد: با ایجاد این اندیشکده باید تلاش شود کانونی اثرگذار در استان شکل گرفته و نظام خردورزی متشکل از اندیشمندان و صاحبان تجربه تقویت شود.

کاووسی با اشاره به شکاف نسلی بیان کرد: یکی از دلایل مهاجرت جوانان ما بروز شکاف نسلی است. یکی از موضوعاتی که باید اندیشکده بر روی آن متمرکز شود، تولید محتوی و روایت‌های قابل پذیرش مبتنی بر فرهنگ و تاریخ ملی و دینی مورد قبول برای نسل جدید است، چرا که نسل جدید گفتمان نسل قبل را قبول ندارد.

اهمیت افزایش بهره وری در کشور و استان

در ادامه «عبدالله یزدان بخش»، رئیس کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی خراسان رضوی اظهار کرد: اگرچه ما کشوری ثروتمند هستیم اما اعداد و ارقام شاخص‌های اقتصادی موید موضوع دیگری است که بسیار غم‌انگیز است.

وی با اشاره به اهمیت افزایش بهره وری در کشور و استان تصریح کرد: افزایش بهره وری موجب تغییر در شاخص‌های اقتصادی خواهد شد. امروز مشکلات اشتغال دامن جوانان، سرمایه گذاران و فعالان اقتصادی را گرفته است.

یزدان بخش با تاکید بر لزوم راه اندازی اندیشکده خردورزی در استان تصریح کرد: در اندیشکده باید به مسئولین اجرایی برای رفع مشکلات اقتصادی طرح داده شود. اقتصاد در تمام دنیا یک زبان مشترک دارد و تنها وابسته به قدرت، نفت و طلا نیست و برای بهبود اقتصاد باید موانع اقتصادی برطرف شود.

وی با اشاره به مهاجرت نخبگان بیان کرد: درصد بالایی از نخبگان ما در حال مهاجرت هستند. بنابراین باید امیدی برای این سرمایه های انسانی ایجاد کنیم.

یزدان بخش با اشاره به پیشرفت تکنولوژی در دنیا بیان کرد: اگر مشکلات را برطرف نکنیم، با وجود سرمایه گذاری باز هم از قطار تکنولوژی در دنیا عقب خواهیم ماند.

روند نگران کننده افزایش فقر در کشور

در ادامه «شهرام عیدی زاده»، نایب رئیس کمیسیون اقتصاد کلان اتاق مشهد با اشاره به وضعیت فقر در کشور بیان کرد: آمارها نشان می‌دهد تقریباً از سال ۱۳۹۰ به بعد نرخ فقر روند افزایشی در کشور داشته به طوری که جمعیت زیر خط فقر از ۱۹/۴ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۳۰/۴ درصد در سال ۱۴۰۰ رسیده است.

مدیر مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی خراسان رضوی افزود: به دلیل کاهش توان مردم در خرید، سرانه مصرف لبنیات در کشور به ۷۰ کیلوگرم و سرانه مصرف گوشت قرمز به ۴ کیلوگرم در سال رسیده است و به زودی اثرات خود را بر سلامت مردم نشان خواهد داد.

در ادامه «حسین سرحدی»، دبیر کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه‌های راهبردی اتاق بازرگانی خراسان رضوی اظهار کرد: طی سال گذشته اهداف ۷ گانه ای برای کمیسیون تعیین و به دو مورد از آن‌ها یعنی سرمایه‌گذاری و بهره وری در استان پرداخته شد. برای سال ۱۴۰۳ نیز مقرر گردید، تلاش به منظور تقویت جامعه نیز موارد فوق افزوده شود؛ بر همین اساس هدفگذاری شده تا به موضوعات فقر، صندوق های بازنشستگی، مهاجرت، شکاف نسلی، اشتغال و... در جهت شناسایی مسائل و ارائه راهکارهایی متناسب با آن‌ها به منظور تقویت جامعه بپردازیم.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۳ از ۵	صورتجلسه دهمین جلسه کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی				
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی		
محل جلسه: سالن کنفرانس طبقه سوم ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰		دبیر جلسه: آقای سرحدی	رئیس جلسه: مهندس کاووسی	تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۴/۰۷	شماره جلسه: ۱۰

وی در خصوص بررسی وضعیت فقر در خراسان رضوی بیان کرد: با توجه به تعریف سازمان ملل متحد و بانک جهانی می توان فقر را در شکل های مختلف مانند کمبود درآمد برای معیشت پایدار؛ گرسنگی و سوء تغذیه؛ بیماری و مرگ و میر ناشی از آن؛ بی خانمانی؛ ناامنی، محرومیت و تبعیض اجتماعی و یا محرومیت از رفاه تعریف نمود.

سرحدی درباره دلایل فقر ادامه داد: فقر علل مختلفی داشته که می توان آن ها را در دو سطح خرد و کلان بررسی نمود. به عنوان مثال در سطح کلان عواملی همچون رشد کم و درجه توسعه یافتگی اقتصادی و انسانی پایین و ضعف ساختارهای صنعتی، عدم ثبات سیاسی و اقتصادی و... را از دلایل فقر دانست. همچنین در سطح خرد نیز شرایط نامناسب اقتصادی خانوارها، ویژگی های اجتماعی ضعیف مانند بیسواد یا کم سواد بودن و خصوصیات جمعیتی خانوارها را از دلایل وجود فقر به حساب آورد.

دبیر کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی اتاق بازرگانی خراسان رضوی، نقیبی به نرخ بیکاری جمعیت در ایران و استان زد و گفت: بر اساس آمارهای موجود، نرخ بیکاری استان در سال ۱۴۰۲ نسبت به ۱۴۰۱ وضعیت بهتری پیدا نموده به نحوی که از ۶.۶ درصد در سال ۱۴۰۱ به ۶.۳ درصد در سال ۱۴۰۲ کاهش یافته است.

روند صعودی نرخ تورم در خراسان رضوی، با شیبی ملایم تر از میانگین کشوری

سرحدی با اشاره به نرخ تورم در استان خاطر نشان کرد: طبق آمار منتشره در مرکز آمار ایران در سال ۱۴۰۳ نرخ تورم خراسان رضوی از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ به تبعیت از نرخ تورم در کشور روندی صعودی داشته است؛ اما این روند صعودی با شیبی ملایم تر از میانگین نرخ تورم در کشور حرکت نموده است. از سال ۱۴۰۱ هر چند روند نرخ تورم در استان به تبعیت از روند نرخ تورم در کشور کاهش یافته ولی این روند بالاتر از میانگین کشوری قرار گرفته است که نشان می دهد در استان نسبت به کاهش قیمت ها چسبندگی وجود دارد. وی درباره روند نرخ فقر در کشور و تعریف آن بیان کرد: نرخ فقر، درصدی از جمعیت را نشان می دهد که زیر خط فقر زندگی می کنند و یا به عبارتی درآمد آنها (از مجموع هزینه هایشان) کمتر از عدد خط فقر است. روند نرخ فقر در کشور از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۶ روند با ثباتی بوده اما از سال ۱۳۹۶ روند شدیدی را طی کرده است به نحوی که نرخ فقر از زیر ۲۰ درصد از جمعیت کشور به بالاتر از ۳۰ درصد از جمعیت کشور را در بر گرفته است.

سرحدی با اشاره به تبعات و پیامدهای فقر تاکید کرد: بر اساس گزارش مرکز پژوهش های مجلس در سال ۱۴۰۲ فقر باعث سوء تغذیه کودکان و کاهش سرمایه های انسانی و اجتماعی می شود که البته راهکارهایی همچون پوشش بیمه فراگیر، ایجاد اشتغال پایدار و مولد و ... برای کاهش این پدیده وجود دارد.

«محسن شرکا»، عضو کمیسیون اقتصاد کلان اتاق مشهد با اشاره به وضعیت شاخص های اقتصادی استان بیان کرد: در استانی هستیم که سالانه بالغ بر ۳۰ میلیون زائر به آن سفر می کند؛ اما استانی فقیر هستیم و میانگین درآمد سرانه آن کمتر از میانگین کشور است. شرکا ضمن اظهار نگرانی در مورد بحران نیروی انسانی در کشور طی سال های آینده، گفت: شک نکنید در سال های آینده یکی از مهمترین و چالشی ترین مسئله های کشور، مساله نیروی انسانی خواهد بود. فعالان اقتصادی باید برای حفظ و بقای این سرمایه ها بر روی آنها سرمایه گذاری کنند.

«فیروز ابراهیمی»، رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی در خصوص ایجاد اندیشکده خردورزی در استان گفت: در استان مباحثی وجود دارد که نیاز به پایه گذاری هایی دارد، بنابراین باید سازوکاری برای رفع مشکلات موجود به ویژه در حوزه اطلاعات پایه ای برای تصمیمات اقتصادی، تدبیر شود.

«شهریار زهدی»، دبیر کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی خراسان رضوی اظهار کرد: سال های زیادی است که در ارائه آمار صحیح، ضعیف عمل شده است. برای به دست آوردن این داده ها دو راه حل داریم که یا داده سازی کنیم که هزینه زا بوده و معتبر نیست، یا باید مطالبه گری کنیم که اتاق اکنون در این مسیر گام نهاده است.

در ادامه «مجتبی شاکری روش»، عضو کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی اتاق خراسان رضوی، از عدم تطابق ۷۰ درصدی بین رشته های دانشگاهی با بازار کار سخن گفت و اظهار کرد: با این شرایط سوال این است که سیستم آموزش رسمی ما بر چه اساسی آموزش می دهد؟

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۴ از ۵	صور تجلسه دهمین جلسه کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی		
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	
محل جلسه: سالن کنفرانس طبقه سوم شماره جلسه: ۱۰		دبیر جلسه: آقای سرحدی تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۴/۰۷	رئیس جلسه: مهندس کاووسی ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰

وی با اشاره به سرعت رشد تکنولوژی در دنیا افزود: رشد تکنولوژی روز به روز در دنیا افزایش پیدا کرده و تغییرات زیادی در مهارت ها ایجاد شده بنابراین با این سیستم آموزشی باید نگران بازار کار آینده کشور بود.

شاکری روش با اشاره به جا به جایی مرزهای کار و انجام کار از راه دور تصریح کرد: اکنون در کشور نرخ جمعیت کم شده، سیستم آموزشی نیروی کار را برای بازار تامین نکرده و افراد توانمند کار از راه دور انجام می دهند. مجموع این مسائل شاخص هایی مانند فقر و بیکاری و... را تشدید می کند.

«سعیده به نژاد»، کارشناس مرکز پژوهش های اتاق بازرگانی خراسان رضوی نیز درخصوص مقوله فقر اظهار کرد: فقر تنها مقوله ای اقتصادی نبوده و ابعاد اجتماعی گسترده ای را در پی دارد. اولین گام برای حل مشکل، شناسایی وضع موجود است که ایجاد اندیشکده خردورزی در استان، می تواند در شناسایی وضع موجود و رفع مشکلات موثر باشد.

❖ مصوبات جلسه:

مهلت اقدام	اقدامات مرتبط	شرح مصوبه	دستور کار	ردیف
-	آز آنجا که اساس این اندیشکده تصمیم سازی برای متولیان و کمک به حل مسایل با کمترین آسیب های احتمالی است، لازم است هماهنگی لازم در سطح استان صورت پذیرد.	پیشنهاد گردید اندیشکده خردورزی در استان تشکیل گردد.	بررسی تأثیر متغیرهای اقتصادی و اجتماعی (فقر، مهاجرت، شکاف نسلی و ...) بر یکدیگر و چگونگی تقویت جامعه در استان خراسان رضوی	۱

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۵ از ۵	صور تجلسه دهمین جلسه کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی ☐ مشترک ☐ فوق العاده ☒ عادی		 انجمن ملی معاینه و بررسی فنی و فنی
	رییس جلسه: مهندس کاووسی دبیر جلسه: آقای سرحدی محل جلسه: سالن کنفرانس طبقه سوم شماره جلسه: ۱۰ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۴/۰۷ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰		

❖ لیست حاضرین:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	سازمان مربوطه
۱	کیهان کاووسی	رئیس کمیسیون	اتاق بازرگانی
۲	عبدالله یزدان بخش	رئیس کمیسیون صنعت	اتاق بازرگانی
۳	محسن شرکاء	عضو	اتاق بازرگانی
۴	فیروز ابراهیمی	رئیس	خانه صنعت و معدن
۵	شهرام عیدی زاده	نائب رئیس کمیسیون	اتاق بازرگانی
۶	حسین سرحدی	دبیر کمیسیون	اتاق بازرگانی
۷	مصطفی جهانبانی	رئیس هیئت مدیره	شرکت تارا
۸	مجتبی شاکری روش	معاونت برنامه ریزی اقتصادی و توسعه بازار	شهرداری مشهد
۹	محمد رضا موحد	دبیر کمیسیون صنعت	اتاق بازرگانی
۱۰	شهریار زهدی	دبیر کمیسیون انرژی	اتاق بازرگانی
۱۱	محمد علی قنادزاده	نائب رئیس کمیسیون آب و محیط زیست	اتاق بازرگانی
۱۲	علیرضا قرایی	دبیر	انجمن شرکت های فنی و مهندسی مشاوره ای
۱۳	منصوره شریف الحسینی	عضو کمیسیون مسئولیت اجتماعی و ارتقاء اخلاق کسب و کار	اتاق بازرگانی
۱۴	سید علی حسینی	عضو کمیته فنی و اجرایی	کارگروه سازندگان مشهد
۱۵	نجمه سوری ناصری	کارشناس مرکز پژوهش ها	اتاق بازرگانی
۱۶	سعیده به نژاد	کارشناس مرکز پژوهش ها	اتاق بازرگانی
۱۷	سروش مؤیدیان	دبیر	هدیش سازه رادمان